

13 OKTOBER 2024

VOORUIT

Programma provincieraadsverkiezingen West-Vlaanderen

Samen Vooruit in West-Vlaanderen, voor u!

Beste West-Vlaming,

We leven in een wereld vol uitdagingen en veranderingen. In een tijd waarin **solidariteit, gelijkheid en rechtvaardigheid** belangrijker zijn dan ooit, staan wij opnieuw klaar om samen met u te werken aan een betere toekomst voor onze provincie.

Afgelopen jaren hebben wij ons hard ingezet voor iedere West-Vlaming. We hebben gestreden voor **betaalbare energie, veilige fietspaden en meer natuur in West-Vlaanderen**. Kortom, voor een duurzame toekomst. Maar ons werk is nog niet af.

In ons programma vindt u concrete plannen en voorstellen om West-Vlaanderen **sociaal sterker, economisch rechtvaardiger en ecologisch duurzamer** te maken. Wij gaan voor een provincie waar iedereen zich thuis voelt, waar iedereen gelijke kansen krijgt, en waar we zorg dragen voor onze omgeving.

Wij willen dit blijven doen als (kennis)**partner van de West-Vlaamse lokale besturen**. Want we hechten veel belang aan onze regisseursrol in lokale coalities waar we alle belanghebbenden rond de tafel brengen om samen te werken aan een gedragen oplossing.

Daarvoor hebben we uiteraard uw **steun** nodig. Uw stem en uw betrokkenheid zijn van cruciaal belang. Samen kunnen we bouwen aan West-Vlaanderen, waar iedereen de kans krijgt om te groeien en te bloeien.

Samen Vooruit in West-Vlaanderen, voor u!

Met socialistische groet,

Jurgen Vanlerberghe,

Gedeputeerde

Lijsttrekker Oostende-Westhoek

Tom Willems,

Provincieraadslid

Lijsttrekker Brugge

Simon Bekaert,

Provincieraadslid

Lijsttrekker Kortrijk-Roeselare-Tielt

Mobiliteit in West-Vlaanderen: Vooruit naar een toegankelijke, verkeersveilige en duurzame toekomst

Mobiliteit is naast een cruciaal onderdeel van ons dagelijks leven ook een belangrijke pijler voor de economische en sociale ontwikkeling van West-Vlaanderen. Iedereen zou zich **op een vlotte, veilige en duurzame manier** moeten kunnen **verplaatsen**. Daarom zetten wij ons in voor een mobiliteitsbeleid dat rekening houdt met de **behoeften van iedere West-Vlaming**.

Vooruit strijdt voor een mobiliteitsbeleid waarin **4 V's** centraal staan:

Verschuiven: alternatieven voor de auto

We beloofden vorige verkiezingen dat we zouden strijden voor een verdubbeling van de **fietsinvesteringen**. Als we terugblikken op de afgelopen zes jaar, dan mogen we ook trots zeggen dat die investeringen meer dan verdubbeld, zelfs bijna verdrievoudigd zijn.

Steeds meer mensen gebruiken de (elektrische) fiets voor hun verplaatsingen. Daarom moeten we de fiets de ruimte geven die hij verdient. Alles begint bij **voldoende brede en veilige fietspaden**. Door slimme investeringen in fietspaden en fiets-infrastructuur maken we fietsen in West-Vlaanderen aantrekkelijk. Ons werk is nog niet klaar. Op basis van de **Fietsatlas** brachten we het volledige fietsnetwerk in West-Vlaanderen in kaart. Op die manier kunnen we zien waar nog werk aan de winkel is. Als we ervoor willen zorgen dat meer mensen fietsen, dan moeten we blijven investeren in veilige fietspaden die gebiedsdekkend zijn.

Om de files te verminderen, onze klimaat- en milieudoelstellingen te halen en ons verkeer veiliger te maken, hebben we nood aan een **ambitieuze modal shift van wegvervoer naar duurzame verplaatsingen zoals de fiets**. Om die modal shift te kunnen maken, moeten alle verschillende vervoersmiddelen zo goed mogelijk met elkaar in contact staan. Op cruciale plaatsen, zoals stationsomgevingen, bedrijventerreinen en schoolomgevingen passeren dagelijks veel mensen. In een ideale wereld zijn die verschillende **verkeersknooppunten** zo goed mogelijk ontsloten met **openbaar vervoer, fietsnetwerken en via deelmobiliteit**. Daarnaast moeten we er ook voor zorgen dat er voldoende laadinfrastructuur is voor elektrische fietsen.

Werkgevers kunnen beroep doen op de **'Testkaravaan'** om alle werknemers te laten proeven van alternatieve vervoerswijzen. Hierbij kunnen werknemers voor een bepaalde periode gebruik maken van bakfietsen, elektrische fietsen, speedpedelecs en trein- of bustickets. Op die manier kunnen we mensen stimuleren om gebruik te maken van het juiste vervoermiddel voor de juiste verplaatsing.

Verschonen: nul-uitstoot op onze wegen

We hebben als provinciebestuur uiteraard ook de belangrijke taak om lokale besturen te ondersteunen in hun mobiliteitsplannen en -initiatieven. Dit moeten we doen met specifieke **aandacht voor de voetgangers, fietsers en andere zwakke weggebruikers**. Iedere dorps- en stadskern zou bijvoorbeeld een netwerk van fietsstraten of fietszones kunnen bevatten waar gemotoriseerd verkeer geen fietsers mag inhalen.

Wagens op fossiele brandstoffen domineren nog steeds onze wegen. Voor de transitie naar zero-emissie transport zijn **elektrische auto's** natuurlijk veel beter: een elektrische wagen op duurzame stroom stoot 4 tot 15 keer minder CO2 uit dan een dieselwagen.

Uiteraard is er nog werk aan de winkel om elektrische wagens betaalbaar en toegankelijk te maken voor de brede bevolking. Het is daarnaast ook belangrijk dat er, net zoals voor de elektrische fietsen, **voldoende laadinfrastructuur** is, zodat iedereen vlot hun wagen kan opladen. Dit moet op een strategische manier gebeuren, met specifieke aandacht voor een duurzaam parkeerbeleid.

Om te 'verschonen' moeten we proberen om alle vervoer op een zo zuinig mogelijke wijze te doen. Met de **haven van Zeebrugge** hebben we een uitzonderlijke kans en een belangrijke toegangspoort om in te zetten op **vrachtvervoer via het water**. In Roeselare, Veurne en Diksmuide werd de afgelopen legislatuur geïnvesteerd in **regionale overslagcentra** waar goederen naar bedrijven vervoerd kunnen worden en waarmee ook de afgewerkte producten opnieuw naar verdelers gebracht kunnen worden. Inzetten op vervoer via water en via **spoor** kan een aanzienlijke daling van de uitstoot betekenen.

Vermijden van files

Dagelijkse files hebben een **hoge economische kost**. Via het ruimtelijk beleid zorgen we dat bedrijven zich vestigen nabij **openbaar vervoer**. Winsten die we daarmee boeken, worden aangewend voor investeringen in de alternatieven voor de auto zoals **veilige fietspaden** en beter openbaar vervoer.

Veiligheid: naar 0 verkeersdoden

Iedere verkeersdode is er één te veel. Met Vooruit willen we daarom doorpakken op vlak van **verkeersveiligheid**, zonder taboes en met het doel om naar 0 verkeersdoden te gaan. Dit kan in de eerste plaats door het aanleggen van **veilige fietsinfrastructuur**, maar daarnaast ook door specifieke opleidingen aan te bieden in overleg met lokale besturen en politie. Ook op scholen kan **gerichte verkeerseducatie** ervoor zorgen dat kinderen van jongs af aan veilig aan het verkeer deelnemen. Met de Provincie West-Vlaanderen willen we lokale besturen begeleiden in het opstellen van een actieplan verkeersveiligheid.

Klimaat, milieu en natuur: een gezonde leefomgeving voor mens, plant en dier

Milieu

Onze gezondheid is onlosmakelijk verbonden met een gezond milieu. Toch is een **gezond leefmilieu** vandaag nog steeds geen evidentie. Nog steeds hebben we te kampen met **luchtvervuiling en watervervuiling**, maar ook 'nieuwe' vormen van vervuiling komen aan het licht, zoals de grootschalige **PFAS-verontreiniging** en **microplastics**. Recent werd ook de negatieve invloed van **lichtvervuiling** op ons welzijn aangetoond.

De **effecten** van zo'n vervuiling zijn vaak al bekend: luchtvervuiling leidt tot een toename aan ademhalingsproblemen en watervervuiling brengt onze drinkwatervoorraden in gedrang. Ook het verdwijnen van groene ruimtes zet onze gezondheid onder druk, zowel mentaal als fysiek.

Als Provincie moeten we blijvend **onderzoek naar alle vormen van milieuverontreiniging** ondersteunen, in kaart brengen en actie ondernemen om vervuiling tegen te gaan. Dit kan door de impact op gezondheid een stuk nadrukkelijker te bekijken via het **vergunningenbeleid**.

Qua luchtvervuiling moeten we dringend de **hoge waarden stikstof en fijn stof** in de stad en op het platteland naar beneden krijgen.

Iedereen heeft recht op **proper water**. We moeten de waterkwaliteit aanpakken en verbeteren. Dit kan door de principes van de 'Kaderrichtlijn Water' ter harte te nemen en toe te passen.

Ook het **verdwijnen van natuur** zorgt voor een daling van de biodiversiteit, maar ook voor minder ruimte om te ontspannen en tot rust te komen.

Wij strijden met Vooruit voor een **samenleving waar schone lucht, schoon water en een ongerepte natuur de norm zijn**. Door stevige maatregelen te nemen tegen vervuiling en klimaatverandering willen wij een gezondere toekomst waarborgen voor huidige en toekomstige generaties.

Water

West-Vlaanderen staat voor zeer grote uitdagingen op vlak van water. Enerzijds krijgen we steeds vaker te maken met **langere periodes van droogte**, anderzijds hebben we ook steeds **meer hevige regenbuien met overstromingen** tot gevolg.

Iedereen herinnert zich nog levendig de overstromingen in Pepinster met rampzalige gevolgen voor heel wat inwoners. Ook in de **Westhoek** kampten inwoners al meermaals met **wateroverlast** door overstromingen en hevige regenval. In de strijd tegen wateroverlast werden al heel wat gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG) en waterbuffers ingericht en waterlopen hermeanderd. Samenwerking met onze internationale buurprovincies Zeeland en Haut-de-France is cruciaal. Zeker met betrekking tot de wateroverlast in de Westhoek is **grensoverschrijdende samenwerking met Frankrijk** noodzakelijk.

We moeten blijven investeren in gebiedsgerichte maatregelen, in het herstellen van **buffercapaciteit** en verder ontharden in verstedelijkte omgevingen, zodat geen enkele West-Vlaming met z'n voeten in het water staat. Als **grootste waterbeheerder** van maar liefst 3.653 kilometer waterlopen van tweede categorie zijn we de uitgelezen actor om de wateruitdagingen aan te pakken.

Daarmee samenhangend moeten we trachten meer ruimte te creëren voor natuurlijke processen, om zo het **waterbergend vermogen** van **valleien** te vergroten en infiltratie- en retentiegebieden te herstellen. Daardoor worden niet alleen piekafvoeren vermeden, maar worden ook de **grondwaterreserves** beter aangevuld. Dit zorgt ervoor dat er minder watertekorten zijn bij langere droogteperiodes.

In vergelijking met alle andere Vlaamse provincies is de **waterkwaliteit** in West-Vlaanderen het er slechtst aan toe. 95% van de 87 lokale waterlopen in West-Vlaanderen is in een slechte of ontoereikende ecologische toestand. Dat moet en kan veel beter. Extra aandacht voor het **beperken van waterverontreiniging**, het herstellen van hydromorfologie, ecologisch beekbeheer en het beschermen van oppervlaktewater- en grondwatervoorraden is noodzakelijk. Dit door een doordacht integraal waterbeleid te voeren, afgestemd op de Europese Kaderrichtlijn Water, waarbij acties ondernomen worden om het gehele watersysteem in al zijn facetten te herstellen.

Als Provincie hebben we het grote voordeel om gebiedsgericht te kunnen werken. Hierdoor vormen we een motor voor heel wat **strategische projecten zoals de Water-Land-Schappen**. Het doel van het programma Water-Land-Schap is om problemen met water in landelijke gebieden in onderlinge samenhang op te lossen, in nauw **overleg** met de gebruikers van het gebied zoals **landbouwers en bedrijven, bewoners en landschapsbeheerders**.

Het laat toe om met een holistische bril naar de wateruitdagingen te kijken. Door het watersysteem te herstellen maken we werk van een **klimaatrobuust landschap** dat klaar is om te voorzien van onze behoeften op vlak van **watervoorraad en waterkwaliteit**, maar ook ruimte biedt voor de waardevolle natte natuur in onze provincie.

Natuur

In West-Vlaanderen is er **te weinig natuur voor iedere West-Vlaming**. We zijn de **bosarmste provincie** van Vlaanderen; amper 2,3% is bebost. Ook de groennormen laten weinig aan de verbeelding toe. Op alle vlakken scoren we fors **lager dan het Vlaams gemiddelde**. Zeker op vlak van de **nabije groenruimten**, het **wijkgroen** (> 5ha) en het **stadsgroen** (> 60ha) scoren we in West-Vlaanderen ondermaats. Ongeveer 50% van de West-Vlamingen heeft onvoldoende toegang tot groen in de buurt. Open ruimte wordt steeds meer ingevuld door andere functies dan natuur en staat in Vlaanderen dus sterk onder druk.

We staan voor een grote uitdaging, namelijk het **herstellen van onze natuur**. Een **sterk samenhangend natuurnetwerk** opbouwen is een belangrijk doel van de EU, en wij zijn vastbesloten dit te realiseren.

Om te komen tot natuurherstel moeten we ons **landschap** zien als de basis van het ecosysteem, waarbij we rekening houden met hoe intensief het wordt gebruikt. In een **drukbevolkte regio** als West-Vlaanderen is de **milieugebruiksruimte** soms al overschreden, wat bijvoorbeeld problemen met stikstof en water veroorzaakt. Daarom moeten we deze landschappelijke visie doortrekken in alle ruimtelijke processen die de provincie voert en ook ons **vergunningskader** hieraan aanpassen.

De **Regionale Landschappen en Bosgroepen** zijn actoren die samen met het provinciebestuur inspelen op deze belangrijke noden. Ze werken met een visie op

het **herstellen en versterken van robuuste natuurlijke landschappen**. Dit doen ze zowel in het buitengebied als in de stedelijke omgeving.

De **provinciedomeinen en groene assen** waarborgen topnatuur en vormen belangrijke knooppunten voor het uitbouwen van een natuurnetwerk. Vaak waarborgen ze nog **waardevolle bronpopulaties** van allerlei planten en dieren. Via het provinciaal aankoopbeleid verzekeren we een verdere uitbreidingen en versterking van deze natuurdomeinen met aansluiting op andere natuurgebieden en natuurverbindingssassen.

In West-Vlaanderen hebben we instrumenten om op een doordachte manier aan **ruimtelijke planning** te doen. We hebben een belangrijke trekkersrol binnen zowel het AGNAS-proces als het verder uitwerken van de **natuurverwervings- en natuurverbindingsgebieden** (IVON). We maken op een gedragen manier werk van het realiseren van **het West-Vlaams aandeel bos- en natuurbestemmingen**.

Het maximaal verweven van natuur in onze omgeving biedt allerlei koppelkansen en winsten op vlak van **klimaat, gezondheid, landbouw, economie en waterbeheer**. Via een weldoordachte inzet van natuurgebaseerde oplossingen kunnen we heel wat maatschappelijke problemen aanpakken en de leefbaarheid in steden en op het platteland sterk verbeteren.

Biodiversiteit

De biodiversiteit, **de verscheidenheid aan al het leven op aarde**, staat onder grote druk. Het is sinds het uitsterven van de dinosauriërs geleden dat soorten zo snel achteruitgaan en dreigen uit te sterven. De oorzaak? Dat zijn wij, de mens! **Onder invloed van onze groei en ontwikkeling geraken talrijke habitats beschadigd en versnipperd.**

Nochtans hebben we er alle belang bij de **biodiversiteit** te waarborgen en te herstellen. In de natuur houden alle verschillende soorten elkaar in balans én leveren ze allerlei diensten die **levensnoodzakelijk** zijn voor de mens. Denk bijvoorbeeld aan zuurstof, zuiver water, zuivere lucht, voedsel, bestuiving, medicijnen, koolstofopslag, verkoeling in de zomer, ... Al deze diensten noemen we **ecosysteemdiensten**. Die zijn allen afhankelijk van een goed werkend ecosysteem. Elke soort heeft zijn eigen rol in dat ecosysteem. Elke verstoring van

dat ecosysteem heeft echter een impact op de diensten die voor ons als mens zo belangrijk zijn.

Wanneer een soort uitsterft, of wanneer één soort te dominant wordt, kan dat grote gevolgen hebben. Het **verlies van soorten** kan deze ecosysteemdiensten **verstoren**, wat leidt tot problemen zoals verminderde waterkwaliteit, bodemdegradatie en verhoogde kwetsbaarheid voor klimaatverandering.

Plaagsoorten en ziektekiemen nemen de overhand met nadelige effecten op onze gezondheid en onze gewassen. Ook voor de bestuiving zijn we afhankelijk van een breed scala aan wilde insecten. Zonder deze diversiteit kan onze **voedselvoorziening** in gevaar komen. Dat dit een **grote economische impact** met zich meebrengt is dan ook maar evident. Uiteraard zijn natuurlijke gebieden en diverse ecosystemen belangrijk voor **recreatie en educatie**. Het verlies hiervan heeft negatieve gevolgen op het welzijn en de levenskwaliteit van mensen.

West-Vlaanderen kent een **rijke biodiversiteit door zijn unieke landschappen en biotopen**. We hebben kustgebieden, natte natuur, bossen, graslanden, waardevolle waterlopen en heidegebieden. Toch is de West-Vlaamse natuur zo sterk **versnipperd** en kreunt het onder het **intensieve landgebruik**. Drie habitattypes, waarvan meer dan de helft van de soorten 'in gevaar' zijn, liggen in West-Vlaanderen: dynamische kustgebieden, extensief beheerde graslanden en het agrarisch cultuurlandschap.

In die sterk versnipperde habitatgebieden leven heel wat **bedreigde soorten**. Amper 3 op 44 habitats in Vlaanderen bevindt zich in een goede staat van instandhouding. Die goede staat van instandhouding is echter van cruciaal belang om de bedreigde soorten toekomst te bieden.

Ook buiten de afgebakende habitatgebieden gaan vele soorten erop achteruit. Het aantal **wilde insecten** neemt af. Binnen de groep **dagvlinders** zijn 19 van de 70 soorten in Vlaanderen al uitgestorven. De gewone **pad**, een doorgaans zeer algemene soort, is er met 60% op achteruit gegaan omwille van het **veranderende klimaat**.

Ook als provincie hebben we een belangrijke rol te spelen in het tegengaan van de **biodiversiteitscrisis**. Als ruimtelijke planners moeten we steeds vertrekken vanuit een visie om het ecosysteem te versterken. Daarnaast moet een gericht **natuurherstelbeleid** zorgen voor een kentering van de achteruitgang van soorten. Dit kan op meerdere manieren. Enerzijds door de provinciedomeinen en

groene assen in te zetten als gebieden waarbij het beheer ervan de goede instandhouding verzekert. Anderzijds door met het provinciebestuur in de niet-groene bestemmingen als trekker en facilitator op te treden om industrie-, woon- en landbouwgebied zoveel mogelijk **natuurinclusief** in te kleden. De Regionale Landschappen spelen hierin een sleutelrol.

Verduurzamen van het voedselsysteem

Ons voedselsysteem botst op zijn grenzen. We moeten werk maken van een **duurzaam landbouwsysteem** met ruimte voor 'korte keten' en 'agro-ecologie'. We pleiten voor agro-ecologische modellen die rendabel zijn voor de landbouwer en geen nefaste impact hebben op de omgeving.

Uiteraard moeten we ook aandacht hebben voor de afbouw van de veestapel door meer in te zetten op **grondgebonden veeteelt**. Hiermee zorgen we ervoor dat het voedsel dat de dieren nodig hebben ook hier geproduceerd wordt, wat beter is voor **mens, dier en milieu**.

Het **pesticidegebruik** moet verder afgebouwd worden en we moeten verder blijven inzetten op de **reductie van erosieproblematiek**. Kortom, we maken werk van een duurzaam landbouwmodel dat de omgeving versterkt in plaats van schaadt.

Inagro zal als West-Vlaamse kennispartner en onderzoeksinstantie een cruciale rol spelen in het ondersteunen van deze transitie bij de West-Vlaamse landbouwer.

Klimaat

Het is al meermaals aan bod gekomen, maar we kunnen het niet genoeg benadrukken. **Klimaatverandering** blijft de grootste uitdaging van de 21e eeuw. Om tot een **eerlijk, sociaal en ambitieus klimaatbeleid** te komen is de rol van de Provincie onbetwistbaar. We voeren een **gebiedsgericht beleid** om de klimaatproblemen ten gronde aan te pakken. We moeten onze gebiedskennis ten volle benutten om werk te maken van een eerlijke klimaattransitie waar iedereen mee kan. Samenwerking met onze internationale buurprovincies Zeeland en Haut-de-France is hierbij cruciaal.

Het is de rol van de Provincie om iedereen mee te nemen in de **energietransitie**. Het uitsfaseren van fossiele brandstoffen is onvermijdbaar. We zullen ervoor moeten zorgen dat dit op een eerlijke manier gebeurt en dat iedereen deze stap ook kan zetten. Met de invoering van de **groepsaankopen groene stroom en zonnepanelen** zorgen we ervoor dat West-Vlamingen op een voordelige manier in hun energienoden kunnen voorzien.

Hier hangt uiteraard ook **klimaatrobuust wonen** en **renoveren** mee samen, want de goedkoopste energie is de energie die je niet verbruikt. We ondersteunen West-Vlamingen bij **renovaties van hun woningen, bedrijven en ontspanningsruimtes op een sociaal rechtvaardige manier**.

Werken dichtbij huis, in West-Vlaanderen

Werken en doorzetten zit in ons West-Vlaams DNA, zowel bij werknemers als bij ondernemers. Het fijnmazige net van **kleine en middelgrote bedrijven**, veelal echte familiebedrijven, maar ook met enkele internationale spelers is typisch voor onze provincie. In die ondernemingen werken **meer dan 400.000 West-Vlaamse werknemers** die mee zorgen voor een hoog welvaartsniveau in West-Vlaanderen.

Nog een troef: **West-Vlaanderen ligt centraal in Europa** en we beschikken over uitstekende infrastructuur om onze welvaart ook in de toekomst te verzekeren en te versterken: **twee havens, een netwerk van autowegen, spoorwegen en bevaarbare waterwegen**.

Hoe wij werk willen maken van **blijvende welvaart**? We zorgen ervoor dat bedrijven zich hier welkom voelen, dat werknemers zich gewaardeerd voelen en dat starters zich ondersteund voelen.

Starters

Jongeren krijgen een **uitstekende opleiding**, maar worden op school **onvoldoende voorbereid op het werkleven**. Wij willen dat jongeren via hun job een leven kunnen opbouwen. Dat betekent dus ook kunnen kiezen voor een goede job die **perspectieven** biedt.

Wat zijn de rechten en plichten? Hoe vind je een goede job? Hoe start je een onderneming? Hoe vul je een belastingbrief in? Wat moet er in contracten staan? Hoe lees je een loonbrief? Op die vragen moeten jongeren tijdens hun schoolloopbaan al een antwoord krijgen. Dit kan in het aanbod **'Klasbakken'** geïntegreerd worden en aangeboden worden aan scholen die er verder mee aan de slag kunnen gaan.

Gedreven starters verdienen de steun van het provinciebestuur. Met **Start&GO** worden mensen die een eigen zaak willen starten ondersteund. De **Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM)** West-Vlaanderen biedt **gratis opleidingen, coaching, netwerkevents en kantoren aan**. Hierop moeten we verder blijven inzetten, zodat het aantrekkelijk is en blijft om te starten in West-Vlaanderen.

Bedrijven

Ook voor bedrijven verandert de wereld om hen heen in een razendsnel tempo. Sommige bedrijven botsen op verschillende uitdagingen, zoals het vinden van werknemers of het vinden van **voldoende ruimte om te ondernemen**. In West-Vlaanderen moeten we het ruimte-aanbod in kaart brengen, zodat duidelijk is waar en hoeveel ruimte er is voor ondernemen. Extra ruimte kan gecreëerd worden via brownfieldconvenanten. We moeten **maximaal inzetten op reconversie, verdichting, herstructurering en hergebruik van de bestaande ruimte op bedrijventerreinen**.

Toekomstgerichte economische veranderingen staan of vallen met **klimaatneutraal produceren** en **circulair grondstoffengebruik**. ‘Delen’ zal stilaan het nieuwe ‘hebben’ worden. Bedrijven worden gemotiveerd om hun productie en diensten af te stemmen op de nieuwe vormen van bezit, gekoppeld aan een uitgebreide dienstverlening. Daarmee samenhangend moeten we ervoor zorgen dat er **voldoende hernieuwbare energie en niet-fossiele brandstoffen** ter beschikking staan van bedrijven om de productie en bijhorende jobs in West-Vlaanderen te houden.

Om mee te surfen op de golf van **innovatie en technologie**, blijft het belangrijk om in West-Vlaanderen in te zetten op de **‘Fabrieken voor de Toekomst’**. Momenteel worden de sectoren ‘voeding’, ‘blue energy’, ‘machinebouw & mechatronica’, ‘digital health’, ‘drones’, ‘duurzaam bouwen’ en ‘circulair ondernemen met kunststof en textiel’. Als we mee willen **evolueren** naar morgen, dan moeten we daar ook bedrijven en werknemers de kans voor geven.

Projecten zoals ‘Waterproof Tielt’ kaderen perfect binnen die doelstelling. In bedrijventerrein Tielt Noord wordt op lokale schaal een waterstrategie op poten gezet waar de bedrijven, landbouwers en bewoners voordeel uit kunnen halen.

Tegelijkertijd werd er ook voor **meer groen** gezorgd, zodat er gewerkt wordt in een aangename omgeving. Ook veilig fietsen werd een belangrijk topic bij de **heraanleg van rioleringsstelsels en wegen**. Dit mooie voorbeeld van co-creatie en het minimaal verspillen van water moet een evidentie worden op alle bedrijventerreinen in West-Vlaanderen.

Werknemers

Zonder werknemers zouden de West-Vlaamse bedrijven niet kunnen produceren. We moeten ervoor zorgen dat mensen graag in West-Vlaanderen werken. We streven naar **gelukkige West-Vlaamse werknemers**.

Met de Provincie dragen we hieraan bij met concrete acties rond specifieke mobiliteitsvraagstukken van werknemers en rond kinderopvang, maar ook met een **opleidingsaanbod** afgestemd op de economische realiteit.

Op schaal van een **regionale arbeidsmarkt** willen we oplossingen zoeken voor mensen wiens profiel aansluit op een knelpuntvacature maar die niet kunnen aannemen omwille van **mobiliteitsproblemen**. We besteden veel aandacht aan de **veilige ontsluiting van industrieterreinen voor fietsers**. Missing links op het functioneel fietsroutenetwerk tussen woongebieden en industrieterreinen worden versneld aangelegd. Binnen de **vervoerregio's** moet met extra aandacht gekeken worden naar een betere aansluiting op het openbaar vervoer.

We kampen met **krapte op de arbeidsmarkt**. Het is dus belangrijk om zoveel mogelijk mensen te activeren, maar ook om het **potentieel** in West-Vlaanderen zo goed mogelijk te benutten. Hiervoor zijn **maatwerkbedrijven** en **sociale werkplaatsen** een belangrijke schakel. West-Vlaamse maatwerkbedrijven vervullen een belangrijke rol als **toeleverancier** voor andere bedrijven én zorgen voor jobs voor werknemers die (nog) niet mee kunnen in een groot concurrentieel bedrijf. We moeten blijven investeren in sociale en maatwerkbedrijven, zodat iedereen mee kan.

We durven **uitdagingen** ook atypisch benaderen. Als de **voertaal** op de werkvloer West-Vlaams is, dan schiet je met een cursus algemeen Nederlands niet veel op. Om hun job goed uit te voeren en een sociaal leven op te bouwen in West-Vlaanderen kan een **cursus West-Vlaams** hiervoor ideaal zijn.

Kortom, we moeten ervoor zorgen dat we werknemers voldoende **empoweren**, zodat ze weten wat hun rechten zijn en waar ze terecht kunnen, zeker in een **steeds diverser wordende samenleving**.

Kwaliteitsvol onderwijs

Kinderen en jongeren de beste versie van zichzelf laten worden. Daarvoor dient ons onderwijs. Met provincie West-Vlaanderen dragen we graag bij aan een **kwaliteitsvolle leeromgeving**, want duurzaam leven begint van kleins af aan. Met de **NOS – natuur op school** – en **MOS – milieu op school** – kunnen kleuterscholen, lagere en middelbare scholen beroep doen op begeleiding om hun school duurzaam in te richten. Hierin komen verschillende aspecten aan bod, waaronder de **vergroening van speelplaatsen, energiebesparende maatregelen op maat van iedere school en outdoor learning**. Groene schooldomeinen hebben een positief effect op de cognitieve, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van kinderen. Groen doet bewegen, prikkelt de waarneming en fantasie en ontspant de geest. In een gezonde omgeving leren heeft zeker en vast een positief effect op de leerkansen van kinderen. Hierop blijven we stevast inzetten, zodat kinderen zich in een optimale omgeving kunnen ontwikkelen.

Het **Provinciaal Technisch Onderwijs (PTI)** in Kortrijk zorgt ervoor dat jaarlijks vele talenten afstuderen met een achtergrond in **STEM-, land- en tuinbouwonderwijs en digitale en energietransitie**. Dit draagt zeker en vast bij aan de economische welvaart in West-Vlaanderen. De nauwe **samenwerking met de sector- en bedrijfswereld** is een wederzijdse versterking: wij blijven aansluiting hebben met technologische veranderingen en de bedrijfswereld kan rekenen op goed opgeleide jongeren. Zo hebben we met het Provinciaal Onderwijs een plek in het onderwijslandschap met niche-opleidingen die niemand anders aanbiedt, zoals in het PTI in Kortrijk.

In West-Vlaanderen willen we blijven wegen op de ontwikkeling van het **hoger onderwijs en het aantrekken van onderzoeksinstellingen**. Hoger onderwijs moet **betalbaar** zijn en **nabij** kunnen, zodat iedere West-Vlaamse jongere ook de mogelijkheid heeft om verder te studeren. Want de aanwezigheid van een breed aanbod aan hogeschoolopleidingen zorgt ervoor dat er een gegarandeerde instroom van goede medewerkers is voor onze West-Vlaamse bedrijven, wat cruciaal is om jongeren hier te houden én om een antwoord te bieden op de vergrijzing in West-Vlaanderen. **Investeren in ons hoger onderwijs is dus een absolute win voor ons allemaal.**

TUA West, de **Technische Universitaire Alliantie**, is hier een belangrijke factor voor. Het faciliteert in de eerste plaats samenwerkingen tussen de **hoger**

onderwijsinstellingen (Howest, VIVES, KU Leuven & Universiteit Gent) en de **onderzoekscentra** binnen West-Vlaanderen. Daarnaast wil TUA de aanwezige kennis ook vlotter laten doorstromen naar de bedrijven en vooral naar de KMO's in West-Vlaanderen. Zodat we in West-Vlaanderen een kennis- en innovatiegerichte economie via sterke samenwerkingen tussen de kennisinstellingen, ondernemingen en overheidsinstanties kunnen bewerkstelligen.

Uiteraard blijft ook **flankerend arbeidsmarktbeleid** dat de beleidsdomeinen 'werk' en 'onderwijs' met elkaar verbindt noodzakelijk. We investeren in 'Levenslang Leren' via **volwassenenonderwijs** of via state-of-the-art opleidingscentra, zoals UPSKILL in West-Vlaanderen.

Op en top toeristische en recreatieve provincie

Met de nabijheid van de **zee**, de **provinciedomeinen** waar natuur en recreatie samenkomen, **streekmusea**, **cultureel erfgoed** en de vele **fiets- en wandelnetwerken** heeft West-Vlaanderen inwoners, bezoekers uit eigen land en toeristen uit andere landen heel wat te bieden. Met de juiste tools kunnen we dit nog meer in de verf zetten.

Attractieve provinciedomeinen, landschapsparken en bezoekerscentra

Het bekendste – en meest populaire – initiatief van de provincies zijn uiteraard de provinciedomeinen. Heel wat mensen vinden jaarlijks de weg naar de **21 West-Vlaamse Provinciedomeinen**.

Provinciedomeinen hebben een **belangrijk sociaal karakter**. De toegang tot de domeinen is **gratis**. Uit onderzoek blijkt dat 95,6% van de Vlamingen al eens een provinciaal domein bezocht. We zetten hiermee in op **drempelvrij(e) toerisme en recreatie**.

Op die manier zijn ze voor velen een plek om buiten in het groen te zijn, te ontspannen, te sporten of de rust en de natuur te beleven of zelfs bij te leren. Zo vervullen ze een belangrijke rol in een **actieve vrijetijdsbeleving**. Heel wat wandelroutes lopen langs of door de provinciedomeinen. Naast toeristische publiekstrekkingen zijn provinciedomeinen ook **plaatsen waar cultuur en erfgoed centraal staan**.

Ieder domein past zich aan de noden en kansen van zijn omgeving aan. Met de Provincie bezitten we **specifieke gebiedskennis** om in te spelen op die noden en kansen. Afgelopen legislatuur konden verschillende provinciedomeinen verder **uitgebreid** worden. Ook in komende bestuursperiode willen we op dit elan verder gaan. Hiervoor zullen voldoende middelen vrijgemaakt moeten worden. Op die manier kunnen we iedere bezoeker laten ontspannen in groene oases.

In Provinciedomeinen Atlantikwall Raversyde en Palingbeek willen we verder investeren in de **bezoekerscentra** voor een optimale **bezoekersbeleving**.

Naast de provinciedomeinen hebben we ook **landschapsparken**. Een landschapspark geeft een stimulans aan de **streekeigen verbondenheid tussen**

mens, natuur en de aanwezige sectoren. Dit biedt de kans om met verschillende actoren aan de slag te gaan om de streek te promoten, maar ook sterker te maken, gewapend tegen klimaatuitdagingen. Het **landschapspark Zwinstreek** is hier een goed voorbeeld van, er is een grensoverschrijdende aanpak op poten gesteld tussen drie verschillende provincies, namelijk Zeeland, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen.

Een gelijkaardig verhaal maken we waar in het **landschapspark Bulskampveld**. Alhoewel het niet de Vlaamse herkenning kreeg, wordt hier ook volop ingezet op het op de kaart zetten van dit **meest bosrijke gebied van West-Vlaanderen, gekoppeld aan de landschappelijke uitdagingen**. Ook op andere plaatsen in West-Vlaanderen wordt er verder gezocht naar de koppelkansen tussen aantrekkelijke regio's en de uitdagingen op vlak van klimaat, natuur en landbouw.

Uitgebreide fiets- en wandelnetwerken

Het landelijke karakter van onze provincie met de vele kwalitatieve open ruimtegebieden oefent een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op **wandelaars en fietsers van binnen en buiten de provincie**. We moeten deze toeristische troef koesteren en waar nodig versterken.

Daarom blijven we investeren in het **West-Vlaamse fietsnetwerk**, de verschillende **fietsroutes**, de **wandelnetwerken**, de landschapswandelroutes en de stads- en erfgoedwandelroutes.

Op termijn moet het voor elke Vlaming en Nederlander duidelijk zijn dat West-Vlaanderen – naast Limburg – **dé fietsprovincie bij uitstek** is in Vlaanderen. We zetten dit imago extra in de verf door de organisatie van baanbrekende **meerdaagse fietsevenementen**.

Een aantal geselecteerde gebieden zoals Heuvelland, IJzervallei, Kust, Landschapspark Bulskampveld, ... bouwen we uit tot **top wandelregio's**. Met dit doel voor ogen creëren we **extra belevingselementen** zoals speelnatuur, recreatieve hotspots, avontuurlijke parcours, kijkvensters, knuppelpaden, blote voetenpaden, speelvoorzieningen, ...

Stimuleren van duurzaam streekgebonden toerisme

Streekgebonden toerisme moeten we stimuleren met oog voor **ecologische, economische en sociale duurzaamheid**.

Vakantie en ontspanning zijn een **basisrecht**, waarbij jammer genoeg heel wat West-Vlamingen drempels ervaren. Dit complexe probleem raakt aan vele **maatschappelijke uitdagingen zoals armoede, sociale uitsluiting en vergrijzing** wordt dan ook best transversaal aangepakt. Ook de **fysieke toegankelijkheid** voor verschillende groepen moet verbeterd worden. In West-Vlaanderen leveren we inspanningen rond **drempelvrij en budgetvriendelijk toerisme**. Zo zetten we in op de garantie van vlotte fysieke toegankelijkheid voor iedereen en zijn veel toeristische bestemmingen gratis, terwijl anderen voordeeltarieven en democratische prijzen hanteren.

Ook West-Vlaamse toeristische en recreatieve ondernemers moeten ondersteund worden in hun transitie naar regeneratief toerisme via het **provinciaal reglement voor toeristische impulsen (RTI)**. Met **regeneratief reizen** worden reizigers aangemoedigd om te helpen bij het **herstellen en verjongen van het milieu en de lokale gemeenschappen** die ze bezoeken. Het grote verschil tussen duurzaam en langzaam reizen en regeneratief reizen is vooral dat regeneratief reizen zich richt op het actief verbeteren van de bestemming. Eigenlijk laten reizigers het net dat beetje beter achter dan toen ze aankwamen. Dit kan zijn door methoden zoals **milieuherstel, cultureel behoud, het versterken van achtergestelde groepen en het betrekken van de gemeenschap**.

In West-Vlaanderen hebben we heel wat **regio's met verschillende unieke troeven**. Die troeven moeten we **streekgebonden** bekijken en ermee uitpakken. Wandel op de Mandel, Zwinstreek gevoelstreek of het idyllische Heuvelland zijn maar enkele voorbeelden van de verschillende unieke troeven die onze streek te bieden heeft op vlak van toerisme.

We willen het toeristische en recreatieve aanbod in West-Vlaanderen verder versterken door **nieuwe en innovatieve concepten te ondersteunen en infrastructuur te ontwikkelen**. Op die manier kunnen we West-Vlaanderen nog meer **in de kijker plaatsen bij toeristen uit binnen- en buitenland**. Momenteel zijn we vooral een regio met **weersgebonden** toerisme en recreatie, maar net door alternatieve initiatieven te ondersteunen kunnen we ervoor zorgen dat

West-Vlaanderen ook buiten het zomerseizoen een fantastisch **toeristisch-recreatieve provincie** is.

Westtoer wil **streekmusea** aan een grondige facelift onderwerpen. Investeren in **erfgoed** bevordert duurzaamheid en circulariteit én stimuleert toerisme. Met de **provinciale Monumentenwacht** zorgen we voor gedetailleerde opvolging en preventief onderhoud van monumenten en voorkomen we zo hoge restauratiekosten. We zorgen zo voor het **behoud van waardevolle locaties**. We willen het **West-Vlaams erfgoed toeristisch ontsluiten** zodat de bezoeker niet enkel sneller de weg naar ons erfgoed vindt, maar dit erfgoed ook ten volle kan beleven.

Wat betreft de promotie van West-Vlaanderen moeten we **reclame** maken in zowel het binnenland als het buitenland. Hiervoor kunnen we streekgebonden uitpakken met thematische verhaallijnen. Zowel in de andere Belgische landsdelen als in de grensregio's van onze buurlanden liggen nog grote opportuniteiten om **extra meerdaagse toeristen aan te trekken**, waarbij we uiteraard rekening houden met het draagvlak voor toerisme bij de West-Vlaming.

Lijsten per kieskring

nr.	Oostende-Westhoek	Brugge	Kortrijk-RSL-Tielt
1	Jurgen Vanlerberghe	Tom Willems	Simon Bekaert
2	Vanessa Vens	Anneke Crevits	Rania Fahi
3	Valentijn Despeghe	Vanessa Jodts	Ershad Yaftali
4	Elise Sticker	Günther Descheemaeker	Julie Vandewatere
5	Jarni Vandenberghe	Nadia Hendrickx	Youssef El Haddaji
6	Emma Vilain	Tijs Deheegher	Britt Hennion
7	Hannelore Blondeel	Stijn Kempinck	Connor Casier
8	Shirley Dumon	Annick Lambrecht	Vanessa Degrendele
9	Tim Deweerdt	Melissa Depraetere	Kacem Mommerency
10	Tahira Malik		Hélène Vanacker
11	Johan Vande Lanotte		Frederic Mortier
12			Marina De Loose
13			Annelies Vandenbussche
14			Vicky Claeys
15			Jean Marie Lambrecht
16			John Crombez